

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Τεχνογνωσίας και των Επιχειρηματικών Πληροφοριών που δεν έχουν Αποκαλυφθεί (Εμπορικό Απόρρητο) από την Παράνομη Απόκτηση, Χρήση και Αποκάλυψή τους Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Σάβια Ορφανίδου

Χρίστος Ορφανίδης

Μιχάλης Σοφοκλέους

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα

Μαρίνος Μουσιούππας

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κατ' εφαρμογήν του Κανονισμού 40Α της Βουλής των Αντιπροσώπων, μελέτησε κατά προτεραιότητα το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2020. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Γραφείου Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος και οι εργοδοτικές οργανώσεις ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/943/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουνίου 2016 περί προστασίας της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη νομοθεσία θεσπίζονται συμπληρωματικοί κανόνες για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών, οι οποίες κατοχυρώνονται στην κυπριακή έννομη τάξη σε διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων βάσει νομοθεσιών που αφορούν την πολιτική δικονομία, την ποινική δικονομία, τον ποινικό κώδικα, τον περί Συμβάσεων Νόμο, τον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο, τον περί των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμο, τον περί της Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων Νόμο και τον περί Εμπορικών Περιγραφών Νόμο.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται οι περιπτώσεις για τις οποίες η απόκτηση ενός εμπορικού απορρήτου θα θεωρείται είτε νόμιμη είτε παράνομη. Επιπρόσθετα, προβλέπονται εξαιρέσεις με βάση τις οποίες ένα άτομο που απέκτησε, χρησιμοποίησε ή αποκάλυψε εμπορικό απόρρητο δε θα διώκεται. Ειδικότερα, οι εν λόγω εξαιρέσεις εκτείνονται στα ακόλουθα:

1. Στην άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), περιλαμβανομένου του σεβασμού της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης.
2. Στη διαπίστωση πταίσματος, αδικοπρακτικής συμπεριφοράς ή παράνομης δραστηριότητας, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε με σκοπό την προστασία του γενικού δημόσιου συμφέροντος.
3. Στην περίπτωση κατά την οποία το εμπορικό απόρρητο αποκαλύφθηκε από τους εργαζομένους στους εκπροσώπους τους, εφόσον η αποκάλυψη αυτή ήταν αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων τους.

Περαιτέρω, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται μέτρα, διαδικασίες και μέσα

ένδικης προστασίας, βάσει των οποίων ο κάτοχος του εμπορικού απορρήτου μπορεί να διεκδικήσει ανάμεσα σε άλλα αποζημιώσεις, να αιτηθεί την έκδοση διατάγματος για απαγόρευση χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου από τον εναγόμενο και την ανάκληση των παράνομων εμπορευμάτων στην αγορά.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η άμεση ψήφιση αυτού σε νόμο επιβάλλεται, καθώς αναμένεται να επενεργήσει καταλυτικά, ώστε να αποφευχθεί η καταδίκη της Κυπριακής Δημοκρατίας και η επιβολή υψηλού χρηματικού προστίμου λόγω μη συμμόρφωσής της με τις διατάξεις της σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας. Επισημαίνεται ότι η εθνική νομοθεσία έπρεπε να είχε εναρμονιστεί με την πιο πάνω Οδηγία μέχρι τις 9 Ιουνίου 2018.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λόγω μη συμμόρφωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας με προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2018, και με αιτιολογημένη γνώμη, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2019, για μη κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς της εν λόγω Οδηγίας, ανακοίνωσε την 30^ή Οκτωβρίου 2020 την απόφασή της να προσφύγει στο Δικαστήριο της ΕΕ (ΔΕΕ) εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εν λόγω απόφαση λήφθηκε παρά τις προσπάθειες της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εξωτερικών να αποτρέψουν τη λήψη της.

Σημειώνεται ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2020, προς τον Πρόεδρο της Βουλής επεξηγεί αναλυτικά τις ενέργειες της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για μεταφορά της πιο πάνω Οδηγίας στην εθνική νομοθεσία, καθώς και τις ενέργειες στις οποίες προέβη προς αποτροπή λήψης της πιο πάνω απόφασης, ζητώντας την άμεση ψήφιση του υπό αναφορά εναρμονιστικού νομοσχεδίου σε νόμο προς αποφυγή λήψης επαχθούς φύσεως νομικών μέτρων κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την επιβολή δυσβάστακτων οικονομικών κυρώσεων εναντίον της.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προνοιών του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής ζήτησαν και έλαβαν διευκρινίσεις από τους αρμοδίους για επιμέρους πρόνοιές του. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων ζητήθηκαν διευκρινίσεις αναφορικά με το ύψος των προτεινόμενων ποινών που θα επιβάλλονται από το δικαστήριο σε περίπτωση μη τήρησης των προνοιών του προτεινόμενου νόμου, αφού, σύμφωνα με την πιο πάνω Οδηγία, ο καθορισμός του ύψους των ποινών εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του κάθε κράτους μέλους. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα πιο πάνω μέλη της επιτροπής, οι προτεινόμενες κυρώσεις, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας και πολυπλοκότητας του όλου θέματος, κρίνονται σχετικά χαμηλές.

Συναφώς, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διευκρίνισε ότι οι εν λόγω κυρώσεις θα επιβάλλονται από το δικαστήριο ανεξάρτητα από τις αποζημιώσεις τις οποίες θα δύναται να απαιτήσει το πρόσωπο που υπέστη τη ζημιά κατόπιν αίτησής του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16 του προτεινόμενου νόμου. Παράλληλα, εισηγήθηκε όπως οι προτεινόμενες κυρώσεις αυξηθούν, ώστε να συνάδουν με τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες νομοθεσίες, οι οποίες ρυθμίζουν παρόμοια θέματα. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, στις διατάξεις του περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμου προβλέπονται χρηματικές ποινές μέχρι £35.000 και ποινές φυλάκισης μέχρι τρία έτη.

Σημειώνεται ότι με την πιο πάνω εισήγηση συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως τροποποιήσει το κείμενο του προτεινόμενου νόμου, ώστε να αυξηθεί το ύψος των ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου από €10.000 σε €35.000 και να προβλεφθεί η δυνατότητα επιβολής ποινής φυλάκισης, η οποία δε θα υπερβαίνει τα τρία έτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου όπως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω στο πλαίσιο της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

17 Νοεμβρίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.061.186-2020

ΘΒΚ/ΔΦ/ΜΥ